

МУБОРИЗА БО КОРРУПСИЯ ҲАМКОРИИ МУШТАРАКИ ДАВЛАТ ВА ҚОМЕАРО ТАҚОЗО МЕНАМОЯД

Президенти кишвари мо Шавкат Мирзиёев таъкид намуд, ки танҳо бо талошҳои муштарак метавон ба натиҷаҳои назаррас дар мубориза бо коррупсия ноил гардид. Дар ин раванд қомеа чӣ нақш мебозад?

Раиси Шӯрои ҷамъияти назди Оҷонсии мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Ўзбекистон **Ҷоизилҷон ОТАХОНОВ** андешаи худро чунин баён намуд:
— Коррупсия як офати ҷиддист, ки рушди қомеаро зери хатар мегузорад, зеро эътимо-ди шаҳрвандонро ба давлат ко-ста намуда, принсипи волияти қонунро халалдор месозад. Аз ҳаҷмин сабаб, мубориза бо кор-рупсия ба яке аз вазифаҳои аф-залитарини кишвари мо табдил ёфтааст.

На танҳо қомеаро ҷазодидӣ, балки механизмҳои пешгирии ин падида низ муҳиманд. Лозим аст, ки тавассути ниҳодҳои қомеаи шаҳрвандӣ, аз ҷумла ташилотҳои ғайридавлатӣ ва ғайритиҷоратӣ ва воситаҳои ах-бори оммавӣ, механизмҳои са-марабархши назорати ҷамъиятӣ қорӣ карда шаванд. Ҳамзамон, таҳқиқи принсипи адолат ва шаффофият дар мақомоти судӣ ва хифзи ҳуқуқ низ аҳамияти ка-

лон дорад.
Технологияҳои муосир дар мубо-риза бо коррупсия нақши калидӣ мебозанд. Рушди низоми ҳуқуқати электронӣ, рақамизатсияи хидмат-расониҳои давлатӣ, кам кардани таъсири омилҳои инсонӣ ва аз байн бурдани монеаҳои бюрократӣ ба қоҳиши зуҳуроти коррупсионӣ му-соидат хоҳад кард.

Шӯроҳои ҷамъиятӣ назди мақо-моти давлатӣ байни давлат ва қомеа нақши пулро иҷро мекунанд. Тавре ки Президент таъкид намуд, ниҳодҳои қомеаи шаҳрвандӣ бояд фаъолона дар фаъолияти зидди-коррупсионӣ иштирок намоянд. Шӯроҳои ҷамъиятӣ ва ҳадамоти комплаенс бояд яқоя хавфҳои кор-рупсияро дар сохторҳои давлатӣ ва бахши хусусӣ муайян намуда, ба-рои бартарафсозии онҳо равиши низомиро қорӣ кунанд.

Барои ин, бояд вазифаҳои зе-ринро иҷро кард:

яқум, пулзӯр гардондани назора-ти ҷамъиятӣ, таъмини шаффофия-ти фаъолияти мақомоти давлатӣ,

ташкили назорат аз болои сохто-рҳои давлатӣ ва шахсони мансаб-дор, инчунин баланд бардоштани ҷалби фаъоли шаҳрвандон ба му-бориза бо коррупсия ва бюрократ-ия;

дуом, таҳияи пешниҳод ва та-шаббуҳҳо, омӯзиши афкори қомеа оид ба қомеаро мубориза бо кор-рупсия, ворид кардани тағйирот ба қонун ва дигар санадҳои меъё-рии ҳуқуқӣ;

сеюм, пешбурди қорҳои итти-лоотӣ-таҳлилий, назорат аз болои хифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои шаҳр-вандон, гузаронидани таҳқиқоти иҷтимоӣ ва пулсози, ҷустуҷӯи роҳҳои ҳалли мушкилоти мавҷуда;

чорум, баланд бардоштани фа-рҳанги ҳуқуқии аҳолий, тарғиби до-нишҳои ҳуқуқӣ тавассути воси-таҳои ахбори оммавӣ ва шаба-каҳои иҷтимоӣ, огоҳ намудани шаҳр-вандон дар бораи ислоҳот ва хидматрасониҳои давлатӣ;

панҷум, таҳқиқи ҳамкории бо ни-ҳодҳои қомеаи шаҳрвандӣ, ташкил кардани суҳбатҳои «мизҳои му-давар», форумҳо ва конферен-сияҳо барои ташаккули афкори қомеа;

шашум, қорбарии самарабахш бо муросотчиҳои шаҳрвандон, қабули арзу шикоятҳо, омӯзиш ва баррасии онҳо, иҷрои нақши миё-нарав байни мақомоти давлатӣ ва

аҳолий, инчунин ирсоли шикоятҳо ба идораҳои дахлдор;

ҳафтум, амалӣ намудани мони-торинг ва арзёбии ислоҳот, таҳ-лил кардани самаранокии онҳо, назорати иҷрои қарорҳои қабул-шуда ва таҳияи механизмҳои ба-ланд бардоштани қаноатмандии шаҳрвандон аз сиёсати давлатӣ.

Илова бар ин, ҳамкории шӯроҳои ҷамъиятӣ бо ҳадамоти комплаенс ба қоҳиши хавфҳои коррупсионӣ, баланд бардошта-ни шаффофияти идоракунии дав-латӣ ва корпоративӣ мусоидат мекунанд. Рушди комплаенс ва на-зорати ҷамъиятӣ имкониятҳои мубориза бо коррупсияро ҳам дар бахши давлатӣ ва ҳам хусусӣ ва-сесь хоҳад кард.

Мубориза бо коррупсия танҳо вазиғаи мақомоти хифзи ҳуқуқ нест, балки масъулияти ҳар як шаҳрванди кишвар мебошад. Тавре ки Президент таъкид кард, барои расидан ба ин ҳадаф ис-лоҳоти ҷиддӣ ва қомеаро қатъӣ заруранд.

Танҳо бо амалиёти муштаракӣ давлат ва қомеа метавон ба ин офат муқобилат кард. Мо бояд дар ин раванд фаъол бошем ва барои рушди кишвар саҳми худ-ро гузорем.

Норгул АБДУРАИМОВА,
муҳбири **ЎзА.**

Суханронии Президенти Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев дар Ассамблеяи ҷашнии 150-солагии Иттиҳоди байнипарлумонӣ, ки 5-9 апрел дар Тошканд баргузор шуд, дар қомеаи қоршиносони байналмилалӣ воқуниши васеъ пайдо кард.

МАВҚЕИ ЎЗБЕКИСТОН ҲАМЧУН ИШТИРОҚДОРИ ФАЪОЛИ ҲАМКОРИИ БАЙНАЛМИЛАЛӣ ВА ҚОНИБДОРИ РАВИШҲОИ БИСЁРҚОНИБА — САЗОВОРИ ЭЪТИРОФИ БАЛАНД

Профессори Донишгоҳи СЕУ Сан-Пабло, мутахассиси минтақаи Осиёи Марказӣ Антонио АЛОНСО (Испания):

Суханронии илҳомбахши Президенти Ўзбекистон дар ифтитоҳи 150-солагии Ассамблеяи Иттиҳоди байнипарлумонӣ маро бо пешрафти назаррасе, ки кишвар дар солҳои охир ба даст овардааст, ба вачд овард.

Ҳамагӣ дар муддати кӯтоҳ дар Ўзбекистон зиёда аз 20 қонун қабул гардид, ки ба таҳқиқи нақши парламент нигаронида шудаанд. Ин як қадами воқеӣ ба сӯи демократия ва рушди устувор мебошад.

Чалиби диққат аст, ки ваколатҳои Палатаи қонунгузори Олий Маҷлис аз 5 то 12 ва ваколатҳои Сенат аз 14 то 18 зиёд карда шудаанд. Ин густириши назарраси иқтисодӣ институтсионали парламент аст, ки сазовори баҳои баланд мебошад.

Ҳамчунин наметавонам таъкид накунам, ки ҳиссаи қонун дар Парлумони Ўзбекистон ба 38% расидааст — ин нишондиҳандаи назаррас аст, ки сатҳи миёнаи қонунро пеш гузашта, далели воқеӣ иродаи сиёӣ барои таъмини қорбарии гендерӣ мебошад.

Пешниҳоди таъсиси Платформаи глобалии парламентҳои қавонон ва баргузор намудани форуми муассиси он дар Ўзбекистон сазовори таҳсин аст. Хусусан рамзист, ки аллакай аз соли 2021 дар кишвар Парлумони қавонон бомувафқият фаъолият мекунанд, ки барои иштироки қавонон дар қонунгузорӣ имкониятҳои воқеӣ фароҳам меорад.

Инчунин мехоҳам саҳми Ўзбекистонро дар арсаи байналмилалӣ зикр намоям: бо ташаббуси Ўзбекистон бо як овоз қабул шудани қатномаи Ассамблеяи генералии СММ оид ба «нақши парламентҳо дар расидан ба Ҳадафҳои рушди устувор» боз як тасдиқи мавқеи фаъол ва масъулони он мебошад.

Қаҳони муосир бо қоҳиши бузург: низоъҳо, камбизоатӣ, тағйирёбии иқлим, таҳдидҳои марбут ба зехми сунӣ рӯ ба рӯ мегардад. Ман қомилан қонибдори пешниҳоди Президент Шавкат Мирзиёев дар бораи зарурати таъсиси асоси ҳуқуқӣ барои этикаи истифодаи зехми сунӣ ҳастам.

Дар маҷмӯъ, Ўзбекистон намунаи он аст, ки чӣ гуна метавон бо эътиمود ва пайдарпай ба пеш ҳаракат кард. Ин таҷриба сазовори омӯзиш ва эътиром мебошад.

Профессори Донишдади Русия, Аврупои Шарқӣ ва Осиёи Марказӣ Академиро илҳомӣ ҷамъиятии Чин Го СЯОСЮН (Чин):

Суханронӣ ҳамаҷониба буд ва доираи васеи масъалаҳо — аз амнияти қавонон то тағйирёбии иқлим ва хифзи иҷтимоӣ — дар бар мегирифт. Тавачҷӯ ба аҳамияти дипло-матияи парламентӣ ва нақши парламентҳо дар ҳалли мушкилоти глобалӣ дар шароити ноустуворӣ ва номуайяни дар қавонон ҳеле саривактӣ мебошад.

Мавқеи Ўзбекистон ҳамчун иштирокдори фаъоли ҳамкории байналмилалӣ ва қонибдори равишҳои байналмилалӣ ва сазовори баҳои баланд аст.

Муаррифии дастовардҳои Ўзбекистон дар рушди парламентаризм, тавсеаи ҳуқуқи қавонон ва ҷалби қавонон ба сиёсат тавачҷӯи зиёд ба бор овард. Қабули Сарқонуи нав дар соли 2023 ва

тавсеаи ваколатҳои парламент шаҳодати иродаи кишвар барои ислоҳоти демократӣ ва таҳқиқи ҳокимияти намоёндагӣ мебошад. Ҳиссаи баланди қонун дар парламент ва таъсиси парламентҳои қавонон аз пешрафти назаррас дар соҳаи қорбарии гендерӣ ва иштироки қавонон дар сиёсат гувоҳӣ медиҳад.

Пешниҳоди роҳбари Ўзбекистон оид ба баргузории Конфронси байналмилалӣ оид ба кам кардани сатҳи камбизоатӣ ва нақши он дар берун баровардани миллионҳо одамон аз камбизоатӣ, махсусан дар самти таҳқиқи рушди устувор аҳамияти амалӣ ва бузург дорад.

Кишварҳои мо дар ин самт фаъолона таҷриба мубодила мекунанд. Мо аз мувафқиятҳои Ўзбекистон шод ҳастам ва омодаем, ки ҳамкории наздикро идора диҳем.

Директори Маркази таҳқиқоти нафти «Caspian-Barrel» Илҳом ШАБАНОВ:

— Ҳамчун қоршинос дар соҳаи равандҳои нақлиётӣ-логистикӣ дар минтақаи Қарғозӣ Қанубӣ ва Осиёи Марказӣ, барои ман ибтиқорҳои глобалӣ ва байниминтақавии роҳбари Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев ниҳоят қоҳибанд. Аз ин рӯ, ман бо диққати хос суҳанронии ўро дар Ассамблеяи ҷашнии Иттиҳоди байнипарлумонӣ дар Тошканд пайғирӣ кардам.

Имрӯз қавонон шохиди нақши баланди дипломатияи парламентӣ дар низоми муносибатҳои байналмилалӣ ва саҳми он дар ҳалли як қатор мушкилоти глобалӣ мебошад. Баҳои ман ба ин воқеият аз шиори Ассамблеяи 150-уми Иттиҳоди байнипарлумонӣ — «Ҳаракати парламентӣ ба хотири пешрафти иҷтимоӣ ва адолат» бармеояд. Дар ин замина, суҳанронии Шавкат Мирзиёев рамзи амқ дошт, зеро ў зарурати ҳамкории байналмилалӣ барои ҳалли масъалаҳои муҳими қавононӣ, аз қабили низоъҳои мусаллаҳона, фоҷиаҳои экологӣ ва бурҳонҳои иқтисодӣ таъкид кард.

Ман мехоҳам қайд кунам, ки ин суҳанронӣ амалӣ гардидани ташаббуси пешина оид ба баргузор кардани Ассамблеяи 150-уми ИБ дар Ўзбекистонро нишон медиҳад. Бо назардошти он, ки Иттиҳоди байнипарлумонӣ — як ташилотӣ бонуфузест, ки 181 парламентро муттаҳид мекунанд ва қаласаҳои муҳимтарини худро танҳо дар кишварҳои баргузор мекунанд, ки таҷрибаи мусбии парламентаризм ва рушди устувор доранд, баргузории он дар Ўзбекистон эътирофи ислоҳоти демократӣ ва талошҳо барои рушди парламентаризм мебошад.

Ҳамчун мутахассиси огоҳ аз мушкилоти экологӣ ва физӣ, маро махсусан маълумотҳои омили Президенти Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев дар бораи қорбарии иқтисодӣ мутаассир кард. Аз ҷумла, зикр шуд, ки дар 30 соли охир ҳаҷми ММД-и қавонон 4,5 қорбар афзоиш ёфтааст, аммо даромади табақҳои камбизоат тақрибан бетағйир боқӣ мондааст. Агар ин раванд идора ёбад, то соли 2030 дар қавонон 575 миллион нафар дар қашшоқӣ зиндагӣ хоҳанд кард ва 84 миллион кӯдак аз имкони таҳсил махрум хоҳанд шуд.

Аз ин рӯ, бо баҳоҳои Президенти Ўзбекистон қомилан розӣ ҳастам ва ҳамрағий мекунам, ки қунин вазъ ба иқтисодиёт ва қомеа зарари қалон мерасонад, фаъолияти институтҳои иқтисодӣ иҷтимоӣро суст мекунанд ва дар ниҳоят имкониятҳои мардумро маҳдуд месозад. Аз ин лиҳоз, ман даъвати роҳбари Ўзбекистонро дар бораи зарурати муайян кардани сабабҳои аслии қунин қорбарӣ ва мубориза бо қоҳибаҳои он қомилан қонибдорӣ мекунам. Албатта, ин бояд вазиғаи асосии ҳар қас бошад.

АИ «Дунё».

Дар ҶММ «Chust O'ktamjon Servis»-и ноҳияи Чуст сеҳи нави дӯзандагии «Chust Asadbek Kutush Kelajak» ба истифода супурда шуд. Дар маросими тақдирот намоёндагон аз ҳокимият, соҳибқорон ва собиқадорони меҳнат иштирок карданд. Дар давоми соли 2024 аз тарафи қорхона беш аз 1 миллион долларина маҳсулот экспорт карда шудааст. Ба сеҳи нав 4,2 миллиард сӯм маблағ сарф гардид, 100-то қойи нави қорин иловагӣ созон ёфт. Имрӯз чамъ 300 нафар соҳиби қойи қорин доимӣ мебошанд. Роҳбари қорхона Санобар Тоҷибоева бино ба фармони Президент бо ордени «Дӯстлик» муқофотида шудааст. Хидмати матбуоти ҳокимияти ноҳияи Чуст.

НИШОНДИҲАНДАҲОИ БАЛАНДТАРИН ДАР ТАЪРИҲИ САДСОЛА

Ҳар сол дар соҳири сеҳаҳои аввали сол аззои раёсати Ҷамъияти саҳомии «Ўзгидроэнерго» барои қормандони ВАО дар бораи қорҳои иҷрошуда дар санаоти гирдоэнергетика ва вазифаҳои таҳти нақша маълумот ироа мекунанд. Ин бор низ таҳти раёсати муовини раиси ҷамъияти Фаррух Нуруллоев нишати матбуотӣ доир гардид.

Санаоти гирдоэнергетика яке аз манбаҳои барқароршавандаи энергия мебошад, ки сол то сол самарани он рӯ ба афзоиш овардааст.

— Ба тағйири роҳандозии иқтисодҳои иловагӣ, ки дар натиҷаи қорҳои азими сохтмони «Ўзгидроэнерго» амалӣ мешавад, тараққиёти соҳа таъмин ва иқтисоди гирдоэнергетикаи мамлакат дар ҳолати муътадил нигоҳ дошта мешавад. Дар қорбарии ин, имкон фароҳам меорад, ки иқтисодҳои мавҷуда сол аз сол зиёд шаванд, — гуфт Фаррух Нуруллоев.

Агар ба рақамҳои эътибор диҳем, бо ташкили таъсиси «Ўзгидроэнер-

го» ба сохтмон ва модернизатсияи лоиҳаҳо дастикам 1 миллиард доллар амриқой сармоя ихтисос дода шудааст. Ин ба он боис гардид, ки салохияти Ҷамъияти саҳомӣ беш аз пеш доман фароҳам менамояд.

— То имрӯз 55 неругоҳи барқи обии иқтисоди умумиашон 430 МВт ба истифода дода шудааст. Аз ҷумла, 42 истгоҳи нави барқи обии сохта, 13 истгоҳи барқи обии мавҷуда бо назардошти талаботи замони қомилан нав карда шуд. Қобили қайд аст, ки ин нишондиҳанда на танҳо дар мамлакатаи мо, балки дар байни мамлакатаҳои ИДМ низ натиҷаи назаррас мебошад. Бо хушқолий метавон гуфт,

ки дар соли 2024 қорхонаҳои тавлидотӣ 8,2 миллиард кВт/соат неруи барқ тавлид кардаанд. Ин маънои онро дорад, ки назар ба соли 2023 беш аз 20 дарсад неруи барқи иловагӣ тавлид шуда мавриди бақрабардорӣ қорор гирифт. Ҳамзамон ба шарофати лоиҳаҳои нав ва тадбирҳои модернизатсияи нишондиҳандаи истехоси неруи барқ дар соли 2024-ро аз ҳама баландтарин — рекордӣ унвон қардан мумкин аст, ки дар таърихи 100-солаи гирдоэнергетика бори аввал ба даст омидааст, — гуфт Ф. Нуруллоев.

Вай таъкид намуд, ки дар робита бо таъмини аҳолии минтақаи Шохимардони ноҳияи Фарғона ва ноҳияи Сӯхи вилояти Фарғона бо барқи доимӣ бо сохтани неругоҳҳои барқи обии норасиоҳо қуллан аз байн бардошта хоҳад шуд. Дар натиҷа, аҳолии ин минтақаҳо, ки аз рӯи мавқеи ҷуғрофӣ саросар дар ихотиаи кишвари ҳамсоияи Қирғизистон қорор доранд, дар яғон фасли сол камбудии неруи барқро эҳсос нахоҳанд кард.

Хулқар ҚҶРАЕВА,
сармутахассиси дафтари матбуоти **ҶС «Ўзбекидроэнерго».**

НЕРУИ МО - ДАР ВАҲДАТ ВА ҲАМБАСТАГИ!

Сулҳ неъматӣ бебаҳо, хушбахтии хонадон ва ободии Ватанамон мебошад, ки ба туфайли он одамон бо хотири чамъ, баҳри ояндаи дурахшон, ободии диёру хонадони худ меҳнат мекунанд.

бо халқи қирғиз алоқаи қадимӣ дошта, робитаҳои ҳешултабории байни халқо барқарор ва боз ҳам мустақамтар мешаванд.

чашнворӣ дӯстӣ худро хушбахту хушҳол хис кардам, ашқи шодӣ ба чашмонам омад. Ба Президенти Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев барои фароҳам овардани чунин шароити имкониятҳо миннатдорӣ худро баён менамоем.

саросари Ўзбекистон, сарфи назар аз миллат, ба муҳаббат ва эҳтиромӣ ҳамдигар асос ёфтааст. Албатта, ҳадафи асосии сиёсати пешгирифти давлат дар соҳаҳои маориф, фарҳанг, варзиш, илму техника рушди ҳамбастагӣ дар ҷомеа ва таҳми муносибатҳои дӯстонаи байни мардум мебошад.

Имрӯз зодрӯзи Соҳибқирон Амир Темур аст «МАНАМ, СОҲИБҚИРОН - ҶАҲОНГИР ТЕМУР»

Тахти чунин унвон дар Китобхонаи миллии Ўзбекистон ба номи Алишер Навоӣ бахшида ба 689-солагии Соҳибқирон, арбоби давлатӣ, саркардаи бузург Амир Темур чорабиниҳои маънавий-маърифатӣ баргузор гардид.

Дар чорабинӣ дар донишҷӯю донишмӯзон дар бораи нақши Темур ва сулолаи Темуриён дар тамаддуни ҷаҳонӣ маълумоти муфассал дода шуд. Ётироф гардид, ниёи мо Соҳибқирон дар ҷаҳон ба салтанати бузург асос гузоштааст, ки дар ҷаҳон назир надорад.

идораи давлатӣ, инчунин, дурдонаҳои ноҳии ҷаҳонӣ ва шоҳасарҳои меъмории бостонӣ, ки дар таърихи ҷаҳон сабт шудаанд, аз ин ҷумлаанд, - гуфт шоир, тарғибгари маънавият Гулҷеҳра Шаҳобиддин қизи. - Омӯзиши ҳамаҷониби даврони Темур ва Темуриён барои ҷавонони Ўзбекистони Нав бениҳоят муҳим аст.

Насозат УСМОНОВА, муҳбири ЎзА.

ҒОЯИ «ИНСОНИ СОЛИМ - МИЛЛАТИ СОЛИМ» БА ҲАРАКАТИ УМУМИМЛЛИ ТАБДИЛ МЕЊБАД

Саломатӣ бузургтарин сарвати инсон маҳсуб мешавад. Зеро, танҳо шахси солим метавонад яқҷо ба оилааш барои рушди Ватане, ки дар он ба воя расидааст, ҳаракат намоёнд, ғояҳои навро амалӣ созад ва ба пешрафти ҷомеа саҳми арзанда гузорад.

Имрӯзҳо авҷ гирифтани мушкилоти экологӣ, маҳдудияти захираҳои табиӣ ва истифодаи нодурусти онҳо ба сарвати бебаҳоӣ мо таъсири манфӣ мерасонад. Дар чунин шароит, риояи тарзи ҳаёти солим ва ғизоӣ дуруст самарабахштарин роҳи пешгирии бемориҳо ҳаст.

Ҳадаф аз ин иқдом ҷорӣ кардани тамоюлҳои экологӣ ба ҳаёти рӯзмарраи шаҳрвандон мебошад. Бо истифода аз ҳаракати «Як миллион хонаводаи сабз», роҳгардӣ ва давидан бояд ба як ҷузъи тарзи зиндагии мардум табдил дода шавад.

Дар Барномаи давлатӣ оид ба татбиқи стратегияи «Ўзбекистон - 2030» дар «Соли Ҳифзи Муҳити Зист ва Иқтисодии Табиӣ» (2025), ки бо Фармони Президенти тасдиқ гардид, бехтар кардани саломати аҳоли ва омивани намулдани вариши ҷамчун вазифаи афзалиятнок муайян шудааст.

Ҳамаи ин тадбирҳо на танҳо ба бехтар шудани саломати инсон, балки ба фаъолияти системаи дилу раг низ таъсири мусбат мерасонад. Он меъёри наъзи дил ва фишори хунро танзим намулда, хатарӣ бемориҳои вазнини дилро ба таъри назаррас қол қол меҳад.

Х. АБДУНАЗАРОВ.

«ОДАМОН АЗ ДЎСТИ ЁБАНД БАХТ...»

Дӯстӣ сарвати бебаҳоӣ маънавияст, ки одамонро ба мақсад мерасонад. Дар ҳар ҷое, ки қадри дӯстӣ волост, он ҷо қомеъӣ, меҳру вафо, шодию сурур ҳукмфармост.

Деҳаи Шавгон ва гирду атрофи он намуни идона дошт. Ба ин ҷо бо роҳбарии ҳокими вилоят Ботир Зарифов роҳбарони идораҳо, намояндагони ҷамоатҳо, депутатҳо, мутасаддиёни марказҳои милли-маданий, собиқадорони меҳнат ва ғайра таъриф оварданд.

Бо ташаббуси Ассотсиатсияи миллии тақсилотҳои ғайридавлатию ғайритиҷоратии Ўзбекистон бо ҳамкории Бунёди дастгирии институтҳои ҷамъияти шаҳрвандӣ назди Олий Маҷлис ва Садорати адлияи пойтахт доир ба мавзӯи «Вазифаи аввалиндараҷаи мо - фароҳам овардани шароити мусоиди ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоӣ барои тақсилотҳои ғайридавлатию ғайритиҷоратӣ» семинари баргузор гардид.

ДИГАРГУНИҲО ДАР ТАШКИЛОТҲОИ ҒАЙРИДАВЛАТИВУ ҒАЙРИТИҶОРАТӢ

Дар он мудирӣ шуъбаи шаҳри тошкандии Бунёди дастгирии институтҳои ҷамъияти шаҳрвандӣ назди Олий Маҷлис Ҳаётхон Қўчқоров таъкид намулд, ки низомӣ нав бо мақсади боз ҳам баланд бардоштани фаъолияти тақсилотҳои ғайридавлатию ғайритиҷоратӣ дар ҳаёти мамлакат ва ҷомеа, мутобиқи принципи рақобати шаффоф ва солим, дастгирии ташаббусҳои онҳо ва баланд бардоштани самаранокии барномаҳо аз ҷиҳати иҷтимоӣ муфиданд ва ҷиҳати минбаъд баланд бардоштани фаъолияти ин тақсилотҳо дар ҳаёти давлат ва ҷомеа, рушди соҳаҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ, фарҳангӣ-маънавий ва гуманитарӣ онҳо ниғаронид шудаанд, ҷорӣ карда шудааст.

Далер АЗИЗОВ, хабарнигори «Овози Тоҷик».

Маҳфили навбатии гарму пурмуҳтавои «Чароги дил» дар шаҳри Чирчиқ бо ташаббуси Маркази маданияти тоҷикони шаҳри Тошканд «Ориёно» баргузор гардид, ки дар он алифбои ниёгон - ҳатте, ки гузаштагони мо садсолаҳо илму адаб, таърих ва фарҳанги худро бо он омӯхтаву сабт кардаанд, мавриди баррасӣ ва арҷгузорӣ қарор гирифт.

ОЗМУНИ «АЛИФБОИ НИЁГОН»

Озмун бо иштироки донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии омӯзгории Чирчиқ сурат гирифт. Мақсад аз он дар дили тоҷикон экзе кардани шавқу завқ нисбати хатти аҷодӣ ва баланд бардоштани ҳисси ифтихор аз осоре буд, ки бо ин хуруф сабт шудаанд.

Дар ниғористон «СУРУДАМРО ХОНДАМ»

Дар Хонаи фотосуратҳои Тошканд намоишгоҳи ба хотираи Рассоми халқии Ўзбекистон Икром Бахромои (1944-2011) тахти номи «Сурудамро хондам» ташкил шуд.

И. Бахромои соли 1944 дар Тошканд таваллуд ёфтааст. Баъди хатми мактаби миёна дар омӯзишгоҳи Рассоми ба номи П. Бенков ва Институти театр ва Рассоми Тошканд таҳсил гирифтааст.

баҳои заминро тараннум кардаанд, диққати тамошобинро ба худ ҷалб менамоянд. Узви Иттиҳоди Рассоми И. Бахромои бо ордени «Меҳнат шӯҳрати» мукофотонида шудааст. Дар экспозитсия «Зимистон дар биёбон», «Баҳори саҳро», «Рӯзи абрнок», «Шаби моҳтоби», «Баҳор дар кӯсор», «Тирамоҳ», «Деҳаи кӯҳӣ», «Бозгашт аз саҳро», «Воҳӯрии охири», «Ними шаб» ва ғайра ҷой гирифтаанд.

Фариҳун АСЛОНОВ, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Чирчиқ.

Нонба ИНОЯТОВА, депутати Палатаи кунунгузори Олий Маҷлис.

АГАР ОН ГАНҶИ ГАРОН МЕТАЛАБӢ, РАНҶ БИБАР...

НАЗАРЕ БА ДИРӢЗУ ИМРӢЗИ КОРИ ШӢРО

Бо тавсияи ШӢрои адабиёти тоҷик

Хабари хуш

Дар арафаи Иди байналхалқии бонувон узви гурӯҳи фольклори «Мероси тиллоӣ», роҳбари маҳфили варзишии «Бонувони варзишгар»...

Вақте ба момои Ҳабиба занг задем, вай изҳор намуд: «Ҳоҳарчон, ҳоло бо велосипед аз роҳи калон гузашта истодаам, сонитар гап мезанем»...

Момои Ҳабиба лаҳзаҳои муқофотгирӣ, сӯхбати рӯ ба рӯ бо роҳбарӣ давлат, дуҷоҳои неки дар ҳақиқи Президент ва халқи Ўзбекистонро бо як ҳаяҷону ифтихор нақл кард...

Бонувони варзишгар

Воқеан, велосипедрони мого дар ин синну сол моро дар ҳайрат гузошт. Занони мавзеи мо ба тарзи ҳаёти солим рӯи мекунанд...

ин ташаббуси маро занҳои деҳа дастгирӣ накарданд. «Занони солхӯрда дар кӯчаҳои деҳа велосипед наранд, айб аст»...

Дасти фольклори «Мероси тиллоӣ»

Момоеи варзишгар барои турмазун гузарондани вақти худ боз ба кори ҳайре даст задаанд.

Дар ин синну сол хонашини ҳам одамод дилтанг мекунанд. Занони эҷодкор, лапархону ҳофиз ва доиразанҳо дар як чоҷам карда...

янд, – иброз намуд момо.

Дасти хунари аллакай шухратёр гаштааст. Онҳоро ба иду чашноҳи натаҷо вилоти Сирдарё, балки микёси ҷумҳурий ва пойтахт низ давъат менамоянд.

Репертуари онҳо аз суруду тарона, ҷистону зарбулмагал, мақол ва лапарҳои халқии тоҷикӣ, ўзбекӣ, қазоқӣ ва қароқалпоқӣ иборат аст.

Момо лабҷанг ва доирадор бо маҳорат менавзад. Дар зери оханги созои миллия лапару тарона меконанд. Хангоми арӯсбарорӣ аз хонаи падар ҷунин сатрҳо ба фазо бол мекӯшианд:

Барор, бароред келина, тезтар бароред, келина, Келин мерад молаш кати, амлоку рӯзгораш кати, Келин овардем сой кати, аспи сафеди бой кати, Қашшои пӯлақдор кати, куртаи гули нор кати...

Назаре ба рӯзгори гузаштаи момо

Апаи Ҳабиба дар деҳаи Синтаби ноҳияи Нуратои Навой дар оилаи деҳқон дида ба дунё кӯшодааст. Баъд аз хатми мактаби деҳа бо хоҳиши падару модар ба омӯзишгоҳи тиббии Сирдарё дохил мешавад. Фаёлияти тиббии

худо дар баҳши таваллудгоҳи шиғохонии ноҳияи Сайхунбод оғоз менамояд. Ӯро ба сифати момодояи дасташ сабақ ақсарӣ мешинсонанд. Бо ҳамдеҳаи худ Файзулло Азизов оила барпо намуда, соҳиби чор писар – Азиз, Алиҷон, Ақбар ва Анвар гардидаанд. Писарҳо бо тарбияи хуб ба воя расиданд, дар муассисаҳои таълими олий таҳсил гирифтанд ва ҳоло ҳар яке соҳиби оила ва мутақассисони варзидаи соҳаи худ мекунанд.

Дар паси чамбарак тратор

Апаи Ҳабиба яке аз занони тракторрони соҳиб ба шумор меравад. Пешиа шиғоқори ба таракторрони иваз карда, дар гармои тобистон ва сармои зимистон дар сатрҳо меҳнат кард. Қариб 20 сол дар паси чамбарак тратор нишаст. Бо ҳамсари худ паҳлу ба паҳлу истода, шурӯъ аз ҳамвор кардани замин, кишти пунбадона то ҷамъоварии ҳосили мардонавор кор кард, бо трактор тонна-тонна пахта чид, Меҳнати машаққатнокӣ ӯро ҳукумати ҷумҳурий муносиб қадр намуд, сари сини ӯро ордену медалҳо зеб доданд, дар анҷуманҳои

байналхалқӣ иштирок кард. Хонаву чо, боғу чорбоғ, автомобил ва дигар даромадди зиндагашро, ки бо меҳнати ҳалол ба даст оварда буд, ба тарбияву хонондани фарзандон, тӯро хурсандихо оила сарф кард. Имрӯз пириони рӯзгоридида дар ҳалқии фарзандон – 18 набера ва 8 абера давлати пирий меронанд. Се нафар набераи онҳо дар муассисаҳои олии ҳориҷӣ таҳлили худро идома медиҳанд.

Оре, ҷунин як модари зиндагӣ шибатпазир ба туфайли хидмату хиллати инсоншинос сазовори эътибори эҳтироми мардум гардидааст.

Дар қароргоҳи «Кӯксаро» аз дасти роҳбари давлати гирифтани ордени «Дӯстлик» фаҳри на танҳо як бонувон тоҷик, балки тамоми тоҷикони ҷумҳурий мебошад.

Рукниддини Авҳадӣ барҳаҷ фармудааст: Агар он ганҷи гарон металабӣ, ранҷ бибар, Гул мапиндор, ки бе захмати хоре бошад.

Саодат БЕКНАЗАРОВА, хабарнигори «Овози тоҷик».

ҶАШНВОРАӢ «НАСРИДДИН АФАӢДИ» ВА «ТАОМҶОӢ ШАРҚ» ДАР БУҶОРО

Рӯзи ҳазлу мутоиба дар Бӯҳоро баргузор гардида ни фестивали «Насриддин Афандӣ» ва «Таомҷои Шарқ» ранги анъанаро гирифтааст. Ин тадбири дилкаши рӯзҳои наврӯзӣ имсол низ дар самти шаҳри кӯҳна бо шукӯҳ ва ҷозибай ба худ хос ба амал омад.

Аз сӯҳби содиқ то шом дар маҷмӯи «Лаби ҳавз» – аз мадрасаи Нодир Девонбегӣ то мадрасаи Гавкушон дар доираи барномаи ҷашнвора ҷоранинҳои гуногуни дилрабо: баромади хушгӯён, барномаи консертии дастаҳои хунари фольклорӣ, озмунӣ «Таомҷои Шарқ», дасторхони идона, ярмақкаи хӯроқҳои гуногун, аз ҷумла «Оши софӣ», намоиши асарҳои санъати амалию бадеӣ, озмунӣ тасвиҳроҳи ҳаҷвӣ ва ғайра сурат гирифта, ба дили меҳмонону мизбонони шаҳри бостонӣ кайфияти идона бахшид.

А. АВЕЗОВ, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилоти Бӯҳоро.

САҶИФАӢ НАВИ ТАЪРИҶӢ ДАР РОБИТАҶОӢ ДӢСТӢ

Бихишти даҳр агар хоҳӣ ҳамабин Бурҷимулло, Ҷамолӣ як гулистони қашангу оламоро.

Он рӯз деҳаи зебоманзари Бурҷимулло аз ҳарвақта боз ҳам зеботар буд. Аҳли ҷамоа баъди моҳи муборақи Рамазон – рӯзи дуоими иди саиди Фитр ба ҷашн гирифтани Наврӯзи оламафрӯз омодагӣ медидаанд. Хушбахари мулоқоти сарварони се давлат – Ўзбекистон, Тоҷикистон ва Қирғизистон доир ба масъалаҳои сӯбат ва рушди устувор, баланд бардоштани нуфузи байналмилалӣ минтақа, алаҳқусус имзои Шартнома оид ба қушоанди сарҳади давлатӣ ва ба ин муносибат ифтиҳои расмӣ стеллаи «Дӯсти» дар паҳноне, ки ин се кишвари ҳамсояро ба ҳам мепайвандад, паҳн гашт.

Иди Наврӯз ба иди дӯстиву рафоқат табдил ёфт. Гузари деҳаро плакатҳо бо навиштаҳои «Неруи мо дар ягонагӣ ва ҳамҷиҳати», «Дӯсти халқҳо поянда бод!», «Ояндаи кишварро бо ҳам месозем» оро меод. Садои қарнаю сурнай аҳли деҳаро ба ҷоранинӣ давъат намуд. Меҳмонон, бошандагони маҳаллаҳо бо либоси хоси миллий ва идона гирди дасторхони наврӯзӣ ҷамъ омаданд. Намояндагони ҳокимияти вилоят ва ноҳия, маркази маънавият ва маърифати ҷумҳурий оиди дӯсти халқҳо, муштарақоти урфу олатҳои мардуми сермиллатӣ ноҳияи Бӯстонлик, ислоҳоте, ки тахти роҳбарии Президент Ш. Мирзиёев барои манфиати халқ амали мешавад, сӯхан карданд. Баромадҳои намоёнандогони маркази маънавият ва маърифат ба барно-

маҳои идона шукӯҳи тоза зам намуд. Хунарпешагон, дастаҳои фольклорӣ аз намунаҳои эҷодӣи миллатҳои гуногун иҷро карда, ба дили иштирокчиён ғараҳ бахшидаанд.

– Аз 4179 нафар аҳолии деҳа бо 12 нафарашон ўзбек, 21-киргиз, 4-тоҷик, 3 нафарӣ русу қазоқ ва боқимондари тоҷикон ташикл медиҳанд, – гуфт иҷроқунандаи вазиғаи раиса маҳалла Бахтинисо Тошматова. – Урфу одат, маросимҳо бо ҳамҷиҳати мегузаранд. Дар тантанаи идона ҷамоаи мактаби таълими умумии рақами 40 ба роҳбарии Рижкӣ Раҳимова, бошандагони кӯчаҳои Бурҷимуллова, Обираҳмад, Академикҳо ва Меҳруни бо таомҷои миллий фаёол иштирок карданд.

ам, ки мо бо ин халқ на фақат ҳамсарҳад, балки қарин ҳам мешоём. Моро ба кате, ки барои омӯзгорони соҳибқадри мактаби деҳа ҷудо кардаанд, тақдир намуданд. Аз дидори ҳамдигар шод гаштем. Бо муаллими соҳиби забон ва адабиёти тоҷик Махсуда Шамсиева 17-сола паҳлу ба паҳлу нишастем. Пабанди андеша буданд ва ҳар дам аз дидагонашон ашқ беихтиёр мерехт. Ҳабарам ҳаст, ки воқеаи имрӯзӣ таъриҳии қушода шудани сарҳадо ба Махсудаапа рабти бештар дошт. Он кас бо яке аз оилаҳои маскунӣ вилоти Қирғизистон қаробати қушодагӣ доранд.

– Имрӯз ид болои ид, ин ашқи шодӣ аст? – пурсидам. – Оре ашқи шодӣ, ҳам... Баъди андаке таскин гирифтани ба сӯхан оғоз намуданд. – Баства шудани сарҳадо ба оилаи мо ҳам таърихи худро гузошта буд. Ҳабаротон ҳаст, духтари қалониам дар Қирғизистон зиндагӣ дошт. Барои видео охириин бо падар омада натавонист. Чанд мӯддат ба дидори ҳамдигар мушток будем. Ӯ низ ба дарди бедаво печиду ин дунёро падруд гуфт. Ин даъфа мани сарҳаст аз дидори охириини Насибаи ҷавонмарғам бенасоби гаштам...

онҳо оила барпо карданд. Чор фарзанди онҳо – Фарангис, Насим, Зарина ва Фарида меваи муҳаббаташон. – Дирӯз набераам Фарангис занг зада, пагоҳ ба дидани ман омаданаширо ҳабар дод, – гуфтанд ҳам хушқола гашта. – Насиб бошад, пагоҳ мекӯшим.

– Ана, дидед, аллақай набераҳо ба роҳ баромадаанд. Минбаъд Шуморо мебаранд. Боз ҳешу табораи муस्ताҳкам мегардад, – гуфта таскин додем. Махсудаапа хушқола гардида, гуфтанд, ки имрӯз беҳад хурсанд ҳастам, барои ҳамин ҳам беихтиёр ашқ мерезам. Акнун набераю чабераҳо ба дидори ҳам мерасанд. Шукри Худо, ки ба ҳамин рӯз расидам, гӯён бо мамнуният даст ба дуо қушодаанд. – Аз ин имкониётҳо, ки ба ҳешу ақрабон чандин ҷафар ман баринро фароҳам оварда шудаанд, миннатдорам. Илоҳо, осмонамон ҳамеша соф, умри Президенти оқиламон дароз бод! – гуфтанд ва мо даст ба дуо бардоштем. Аз ин пас, ба мушқилоти сарҳадо барҳам дода шуд. Мардуми ин кишварҳои ба ҳам дӯст зиндагӣ осоиштаи худро чун пештара идома дода, ба гул-гулшукӯфии кишвар ҳисса мегузоранд.

Дар ҷоранинӣ идона вақилони ҳокимияти ноҳия ба оилаҳои қамбозат ва фаёолони маҳалла тӯхфаҳои хотираӣ супурданд.

Гулҷаҳон КАБИРОВА, хабарнигори «Овози тоҷик». Вилоти ТОШКАНД.

дар тарҷумай Асадуллоҳ Исмоилзода), Дилошӯб, Фозил Шукӯрий, Дилрабо Насимӣ, Саодат Рӯзиева, Саодат Сангинова, Далершох Нейматов, Лутфияи Бӯҳороӣ... ва шери ҳамзабонони ҳориҷӣ ошно намуданд.

Қаёд гардид, ки дар баҳши тарҷума ва публицистика низ пешравиҳо буд. Аз адабиёти ўзбек хикояи «Лаззати дард»-и Назар Эшонқул (тарҷумай Фаридуни Фарҳодзод), шеърҳои Хосият Бобомуродова (тарҷумай Асадуллоҳ Исмоилзода), Умеда Абдузамимова (тарҷумай Паймон), Фарида Афрӯз (тарҷумай Муҳаммад Шодӣ) дар фаслномаи «Дурдонаи Шарқ» рӯйи ҷопро диданд.

Намунаҳои насру назии адабони ўзбек дар шакли китоб низ ба хонандагони тоҷик пешниҳод гардид. Гулҷини насри нависандагони ўзбек дар тарҷумай нависанда Юнуси Имомназар зери номи «Ирмани сӯхан» (ҷилди 2 ва 3), китоби Ӯтқур Хошимов – «Барнамегардад баҳор» дар тарҷумай Насиба Зайниддинова аз он ҷумлаанд.

Дар тӯли соли сипаригардида дар рӯзномаҳои «Овози тоҷик», «Овози Самарқанд», «Ховар», «Сариосиё», «Садои Сӯх», «Сӯҳби Гулобод» ва фаслномаи «Дурдонаи Шарқ» маҷлиси зиёди публицистӣ рӯйи ҷопро диданд, ки мавзӯҳои муҳими рӯзро дар баъди гирифта буданд. Дар силсиламақолаҳо, ки «Ба истиқболи 100-солагии «Овози тоҷик» дар давоми сол дар нашрияҳои мазкур ҷоп шуданд, бисёр паҳлуҳои норӯшани таърих ошкор гардид.

Абдулло СУБХОН, муҳаррири баҳши адабиёт ва хунари «Овози тоҷик», узви Шӯрои адабиёти тоҷик дар назди Иттифоқи нависандагони Ўзбекистон.

Мусоҳиба

Саъдии ШЕРОЗИЙ

АЗ МАЪМУРИЯТ ВА ОМУЪЗГОРОНИ МАКТАБ РОЗИЯМ,

– мегӯяд хонандае, ки дар хона таҳсил мегирад

Таълими инклюзив, яъне таҳсилоти фарогир як раванди тағйир додани таҳсилоти томактабӣ, мактабӣ ва таълими олист, ки фарзандони ногирдорони волидон метавонанд аз он истифода баранд.

Қарори Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон «Дар бораи чораҳои тақмили минбаъдаи системаи таълим ва тарбияи кӯдакони дорони эҳтиёҷоти махсуси таълимӣ», аз 13 октябри соли 2020, ба бештар намулдани таълими инклюзив, ташаккули системаи таълими кӯдакони ба таҳсилоти махсус ниёзманд ва баланд бардоштани сифати хидматҳои таълимӣ ба онҳо ниғаронда шудааст.

Дар мактаби мо хонандаи синфи панҷум Ҳоҷиақбар Тўраев, ки имконияташ маҳдуд буда, ба таҳсилоти махсус ниёз дорад, дар хона таҳсил мегирад. Мо бо мақсади омўштани қараёни таҳсилоти ӯ ба хонааш рафта, бо ҷанд суол ба ӯву падараш Абдураҳим Назаров муриҷат кардем.

– Шароит ва муҳити таҳсилоти шумо дар хона чӣ гуна аст?

– Барои ман дар мактаб бо ҷамоа хондан бештар аст, аммо маҷбур ҳастанд то ҷанд мӯддати дигар дар хона таҳсил гирам. Шароити таҳсил он қадар хуб нест. Чи хеле ки худатон шохид ҳастед, танҳо мизу курсӣ ва тахта. Соатҳои дарси нисбатан кам аст. Лекин омўзгорон сари вақт омада дарсҳои муҳимро мегузаранд.

– Қадом вазияти таълими ӯ методҳои барои таҳсилоти шумо лозим аст?

– Барои таҳсил гирифтани ман омўзгорон доимо талос мекунанд, аммо ман мехоҳам боз дарсҳои иловагии онлайн омўзам. Ба забони омўзиш шикви рағбат дорам, вале аз ин имкониятҳо маҳрум ҳастам. Мехоҳам компютер дошта бошам. Гоҳ-гоҳ ба мушқилол дучор мешавам. Дар ҳалли масъалаҳои математика ва машқоти забон, ҳушбаҳтона, модарам ва бародаронам кўмак мекунанд.

Барои ман дониш омўхтан бештарин шавқ ҳава аст. Омадани омўзгоронро бесаброна мунтазир мешавам. Вақтҳои холигиамро бо хондани китоб ё бо дидани намоишҳои телевизионӣ мегузаронам.

Барои дидани рафиқонам меоянд, бо онҳо суҳбат мекунам ва аз дарсҳои мактабӣ маълумот пайдо мекунам. Бозиҳои таҳсил мекунем.

– Чи гуна дархостҳои иловагӣ дорад?

– Соатҳои дарси бисёртар буданиро мехостам. Бо сабаби бемории баъзе дарсҳо тамаман маҳрумдам. Падару модарам имконияти надоранд, ки бароям ҷиҳозҳои холишро харанд.

– Барои таълими тарбияи фарзанди шумо мактаб чи гуна корхоро ба роҳ мондааст?

– Аз маъмурияти мактаб ризиҳастам. Доимо аз аҳоли фарзандам хабардорам. Таълим ва тарбияро хуб ба роҳ мондаанд. Дар рўзҳои ид бо тўхфаҳо фарзандамро хабар мегузаранд.

– Оё маҳалла барои таҳсил ва фаъолияти фарзанди шумо иқдоме кардааст?

– Не, ягон маротиба аз ҳоли мо напуридааст. Ман фарзандаро дар ҳар шаш моҳ як маротиба ба Тошканд барои табобат мебарам, маблагаи бисёр калон лозим аст. Мехостам, ки маҳалла ба ин масъала каме ҳам бошад кўмак намояд. Агар имконият бошад, мактаб маҳалла барои боз ҳам бештар илм омўштани писарам ва шавқманд намулдани ӯ ба таълим ягон планшети ё ноутбуки меодад, хурсанд мешудем, – гуфт модари Ҳоҷиақбар.

Заррина РАҲМАТОВА, роҳбари интиҳоди методии мактаби рақами 79-уми ноҳияи Сарисоибӣ вилояти Сурхондарё.

ҲИКОЁТ

Овардаанд, ки амир Наср Аҳмади Сомониро муаллиме буд, ки дар он вақт, ки хурд буд, вайро таълим кардӣ ва ҷуби бисёре зайд. Ва амир гуфти, ки ҷар гоҳе, ки ман ба султони расам, сазои вай бикунам.

Шабе таваққури айёми гузашта мекард, муаллимиш ёд омад, ҳама шаб дар андешии интиқомӣ ӯ буд. Ходимро бифармуд, ки аз бустон дах ҷуби обӣ биёрад ва якеро гуфт:

– Муаллимро ҳозир кун!

Ходим рафт, то муаллимро ҳозир гардонад. Муаллим пурсид: – Султон чӣ мекард, ки маро ёд кард?

– Фуломеро фармуд, ки биравад аз бустон дах ҷуби обӣ (ҳимча аз дарахти себи биҳӣ) биёварад ва маро гуфт, ки муаллимро ҳозир кун.

Уро маълум шуд, ки дар банди интиқомӣ вай аст, дар роҳ, ки меомад, ба дари дўкони меватурӯше расид ва аз вай себи хубе харид ва дар обин кард.

Чун пеши Наср омад, амир ҷубе баргирӣфт ва гуфт: – Дар ин чӣ гӯи?

– Саҳл аст. Даст дар остин кард ва аз он мева берун овард ва гуфт:

– Зиндагонии подшоҳ дароз буд, калимае дорам.

– Бигӯ!

– Ин мева бад-ин латифи зодаи он ҷуб аст.

Султон чун ин бишунид, бағоят писандид ва расми маоши вайро то зинда буд, муайян гардонид. Баъд аз он зиндагонӣ ба фароғат гузаронид.

Суратгир: М. ҚОДИРОВ Ҳ.А.

КИТОБХОНАИ ТАЪРИХӢ, АММО ...

Баъди ба минтақаи мо омадани русҳо корҳои ибратбаху лоики таҳсин низ оғоз ёфт. Масалан, таъсиси корхонаҳои санавтӣ, алалхусус ташкил кардани шишохона, китобхона, осорхона, ҷустуҷӯи минтақаҳои таърихӣ ва ғайра далали раднопазир аст. Дар оғози асри нуздаҳ масъалаи сохтани китобхона ба миён омад, ки гоҳи маърифатпарвар ва асосгузори осорхонаи Самарқанд Василий Вяткин (1869-1932) буд. Ин марди донишманду равшанфикр, ки бо ҷаҳидонии замониш риштаи дўстӣ ва ҳамкории дошт, соли 1914 расадхонаи Мирзо Улугбекро ёфт ва барқарор карда, ба зиёратгоҳ табдил дод. Ӯ ҳамчун ғирдоваранда, ношир ва шореҳи дастхатҳои асри миёнаи Шарқ низ маъруф аст.

Вяткин бо ҷаҳидони самарқандӣ Маҳмудхоҷа Беҳбудӣ, Абдуқамом Курбӣ, Ҳоҷӣ Муин Шукруллозода Саидризо Ализода ва дигарон машварат орофта, ба маъмурияти шаҳри Самарқанд талаб гузошт, ки китобхона ва осорхона бунёд шаванд.

Ниҳоят бо фармони губернатор иҷозат дода шуд, ки бинои маънавиятсозӣ соҳаи Мейер Н. Гейсман лоиҳа «Қасри халқ»-ро таъия намуд ва муҳандиси Ҳарбӣ Б. Касталский маслаҳатчи таъин гардид.

Соли 1911 маросими ифтихои душуба – китобхонаи оммавӣ ва осорхона баргузир гардид. Азбаски бо гузашти айём ҳазинаи китоб ва экспонатҳои осорхона бисёр шуд, музей ба дигар бини кўч аст.

Соли 1937 бо қарори ҳукумати Ўзбекистон ба муносибати 100-солагии асосгузори адабиёти навини рус Александр Сергеевич Пушкин ба китобхона номи ӯро доданд. Соли 1970 китобхона ба бинои нави замонавӣ, ки дар ҷиёбони донишгоҳ қад афрохта буд, кўчид.

Ҳоло дар бинои қадимаи китобхонаи бачагонии вилоят Ҷойгир аст, ки ба номи Абурайхон Беруний буда, дар тасарруфи садорати таълими халқӣ вилоят мебошад. Бо сабаби таъмири таъҷид китобхона муваққатан ба Ҷойгир дигар кўчонида шуда бошад ҳам, фаъолияти худро идома медеҳад.

– Дар китобхонаи мо беш аз 130 ҳазор адад асарҳои бадеии адабонии Ўзбек, рус, тоҷик ва дигар милахҳои ҷаҳон маҳфузанд, – гуфт дар суҳбат бо мо директори китобхона, Аълочии таълими халқӣ Ўзбекистон Юсуф Муҳаммадиев. – Шумораи аъзоёни мо қариб 37 ҳазор нафар, ки аз шах-

ру ноҳияҳои вилоят ҳастанд. Барои бештар ҷалб намудани китобхонаҷавон озмуноҳои гуногуни шавқангез, шабиниҳои адаби, тақдироти асарҳои нав, вохӯри бо муаллифон гузаронида мешаванд.

Албатта, дар ин қори неку хайр хизмати шоиистаи ходимони соҳибтаҷриба соҳибӣ унвои «Аълочии китобхона» Гулбахор Шарифова, мудиреи ҷаҳони услубӣ Шарофат Ҳўчаева, Нилуфар Турсунова, Барно Нормирова ва дигарон қалон аст. Маънона ба ташаббуси онҳо тадбирҳои «Ту қаҳрамонҳои афсонаҳои халқҳои медонӣ?», «Дар таътил – бо китоб», «Саҳҳат ба олами афсонаҳо», «Эҷодкорони ҷаҳон» ва ғайра мегузаронем, ки самараи нек медеҳад.

– Юсуф Муҳаммадиев, Ҳаббардор Ҳасем, ки ба таъмири бинои таърихӣ қариб як сол шуд, лекин, ба фикрам, баргашта омадани китобхона маълум нест?

– Дар асоси шартнома корҳои таъмири тарим ба зиммаи ҳазинаи «Мероси фарҳангӣ» буда, аз ҷи бошад ин қори моро қашол медеҳанд. Шохиди он шудем, ки устоҳои бепарво гоҳе ба кор меоянд, гоҳе не.

Боз муаммони таъминот бо газари табиӣ ба миён омад. Умедворӣ до-

рем, ки баъди даҳолати рўзномаи «Овози тоҷик» ин масъалаҳо ранги дигар мегирад.

– Таъминот бо китобҳои нави ҷуна аст?

– Як замоне мо китобҳои хонданибоб, шавқангез ва муаллифони номдори худ ва ҷаҳонро худгон интихоб мекардем. Ҳоло масъалаи ранги дигар гирфтааст. Баъзе нашриҳои ҷамчун сарборӣ асарҳои китоби ғубор паҳш карда мекунанд.

Дар урфият меғунд, ки парранда он ҷори дар лонааш мебинад, ҳамоно амалро хоҳад кард. Хеле мехостам, аввало падару модарон худ намунаи ибрат гардида китоб мутулиа намоянд.

Хушбахтона, дар мамлакатамон дар тоифаи синну соли гуногун гузаронидаи озмуни «Китобҳои ҷавон» ва ба голибони он ба сифати тўхфаи Президент додани мошини сабуқрав дар байни аҳоли шавқи пузурӣ ва рағбат бедор мекунанд. Умед дорем, ки ҷунин иқдоми нек дар диёрамон барои баланд бардоштани маданияти мутулиа хидмат хоҳад кард.

Зоҳир ҚАСАНЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Самарқанд

ҶАРОҒЕ ДАР РАҶИ ФАРДО, МУАЛЛИМ...

Падари омўзгорам дар сари дасторхон, суҳбатҳои ба гирдиҳамоиҳои ҳамдеҳагон муаллимонӣ ба касби худ фидои деҳа, аз ҷумла, сулолаи омўзгорон – оилаи бобои Эргашро зуд-зуд ба забони мегиранд. Назар ба нақли падарам соли 1926 дар деҳаи Ҷум бо усӯли нав барои синфҳои 1–4-ум мактаб қушода мешавад. Дар 1944 мактаб ба Ҳафтоло табдил меёбад ва ба мутахассисони болаёқат зарурат пайдо мегардад. Аз деҳаи Эҷ Бадал Нуров, Ҳазрат Бақриев, Тўра Раҳмонов, аз деҳаи Синтаб Араббай Элмуродов, Давлат Тўхтаев, аз Мўчарм Қиронбай Ханҷоров, Мирзо Раҳимов, аз шаҳри Самарқанд Дилбар Ҷабборов, Сафар Сарибоев, Шўҳрат Ризоев, Зоя Андреева барини муаллимон дар мактаби деҳа фаъолият бурдаанд. Роҳбарии ҳамононақшаи мактаб Эргаш Сафаров муаллимони номбурдагон, ки гармию

сарди нагуфта, пиёдаю савора роҳи деҳаи ҳамасо ро пеш мегирифтаанд ва онҳоро ба ном «мусофир» меғуфтаанд, ба хонааш гоҳ-гоҳ тақлим мекардааст.

Рўзе ҳамсари муаллим Ҳазломеғуфтааст: «Мардак, ҳамаи фарзандонамонро ба муаллими мекунонем, то мактаби қишлоқ бо муаллимони таъмин шаванд».

Фариштаҳо «омин» гуфтаанд магар, имрўзи оилаи Эргаш Сафаровро сулолаи омўзгорони меноманд. Фарзанди калони Ганибӣ Сафаров соли 1966 мактаби миёнаро бо медали толил хатм намуда, худӣ ҳамоно сол ба факултети механика ва математикаи Донишгоҳи давлатии Самарқанд дохил шуд ва дар донишгоҳи ҳамчун донишҷуӣ аълохнон фаъол ағуштанамо гардид. Дар ҳамин маскани таълим то дараҷаи номзади илмҳои физикаю математика, про-

фессорӣ расид. Фойибӣ Сафаров, Ширинӣ ва Шаҳриғул дар соҳаи таълими халқ сикдикдилана фаъолият бурдаанд. Набераҳош Сўҳроб, Хуршед, Фозил, Фирўз низ касби бобою падарро интихоб намуданд. Соли 1997 хидматҳои педагогии Шароф Сафаровро ба инабат гирифта, ҳукумати ҷумҳури ӯро бо ордени «Дўстлик» мукофотонид.

– Фойибӣ Сафаров аз фанни математика ба мо дарс меодаданд. Хисобу китоб, халли мисолу масъалаҳо бе ягон фикрронӣ даҳонӣ иҷро мекарданд. Аксарияти хонандагон аз фанни математика баҳоӣ аъло мегирифтаанд. Ёди ҷунин омўзгори фидойи ғирмоӣ бод, – мегӯяд яке аз шогирдони устод, омўзгори собикадор Тўймурод Мақсадов.

Оре, омўзгор саломатӣ, неруи

худро барои тарбияи фарзанди мардум сарф мекунанд. Бо машаққати зиёд шогирдонро ба воя расонда, соҳибӣ маълумот мегардонад. Ҷар гоҳ, ки шогирди бо хуни дил парварандашро рўйи қори мебинад, беиҳтиёр мефарҳад, ки наҳли парвардаш самаре додааст. Меболод аз он, ки тавазуннаста маҳсули заҳмати ҳешро ба бузургӣ расондааст. Сарчашмаи ҳамаи хушихо, ободии маҳфилоқ, бузург гардидаи шогирдони баркамол маҳз ба омўзгори асил вобастагӣ дорад. Шоир барҳақ фармудааст:

Китоби ҳикмати маъно, муаллим, Ҷароғе дар раҳи фардо,
муаллим...

Хушнуд МАҚСАДОВ, омўзгори мактаби рақами 14-уми ноҳияи Форшии вилояти Чиззақ.

МУТАФАККИРОН ДАР БОРАИ КИТОБ

Бувад бемурду миннат устоде,
Зи дониш бахшадат ҳар дам қушоде...
Дарунаш ҳамчу гуна аз Ҷарақ пур,
Ба қимат ҳар Ҷарақ 3-он як табақ дур.

Бикун 3-ин корхона дар кутуб рўй,
Ҳаёли хешро деҳ бо кутуб хўй.
Зи донён бувад ин нукта машур,
Ки: «Дониш дар кутуб, доност дар гўр».

Абдураҳим ҶОМӢ

Воқеан, нест ҷуз китоб анис,
Гуфтаанд: – «Ал-китуб хайру қалис».

Сари савдои кас набуд маро,
Ҷуз китоб ҳамнафас набуд маро.

Қамолитдини БИНОӢ
Китобро дўст доред, вай ҳаёти шуморо осуда мегардонад, дар вақти сарпечӣ ва ноқомӣҳои ниҳоят сарбаста, фикр, ҳиссиёт, воқеаҳо дўстона ёрӣ медеҳад. Вай ба хираду қалб ҳисси муҳаббатро нисбат ба ҷаҳон, ба инсоният мекушоад.

М. ГОРКИЙ

Китоб – сарчашмаи илму адаб ва қалди ҳазинаи панду ҳикматхост.

Китоб офтобест, ки нури он дилро шоду манзилро обод месозад.

Китоб кутбнаомест, ки хонандашро аз роҳҳои баду қач оғоҳ сохта, ба сўйи покиро парҳезкорӣ, ростиву росткорӣ, итоаткорӣ, ҳислатҳои неки инсонӣ ҳидоят мекунанд.

Китоб ҳазинаи сехроқест, ки ҳар қадар сарф намой, ҳамоно қадар пурра мегардад.

Надоштани китоб ба нахондани он барои инсон ноқомият гумуроӣ ва дар зулмат будан аст.

Ҷар як китоби хондаат, мисли як зинаи бинест, ки туро ба ошёнаи болотар мебарад.

Али Муҳаммадхони ПўЛОДӢ, Аълочии таълими халқӣ Ўзбекистон.

«ХУДОҶОИ ОЛИМП» ДАР ЁДИ ШОГИРДОН МОНД

Инсон барои ифодаи аҳсооти ботинии худ рў ба эҷод меорад ва галабии гаху ногаҳи вуҷудашро дар шакли манзума ё суруде ифода месозад. Ҳамин таъри, эҷодиёти даҳонии халқ шакл гирифта, давра-ба давра тараққӣ мекунанд. Мавзӯоти ҷунин асарҳои шишфойи вобаста ба зайли замони ва ҳаводиси айём тағйир меёбад. Асарҳои шишфойи дар илм эҷодиёти даҳонии халқ меноманд. Вақте ки хат иктироф шуда, навиштан ба ҳукми аъна даромад, одамон маҳсули таҳайлои рангини худро дар ҷое менавиштан ва ниғаҳ медоштан. Аз ин рў, китоб ҳазинаи бузургест, ки дар ҳама давру замони манзалати худро аз даст нахоҳад дод. Инсон дар гузашти садсолаҳо тараққӣ карда, ба хар навъе ҳаёти худро пеш мебард. Барои он ки зиндагиаш рангину пурмазмун бошад, дораи маънавият ва маърифати худро рўз ба

рўз васеъ мекард. Бани башар бо ривох додани илм ба омўзиш ва парвариши адабиёт низ сару кор мегирифт. Аммо ин корҳо мисле дар замони мо зуд ва бо суръат идома намекарданд. Балки охиаста ва бо кунди қараён ёфта, ноғузир садсолаҳо тўл мекашнданд. Одамон то рўзгори худро ба тамаддун билайванданд ва ба адабиёту санъат омегаданд, бо эҷод низ шуғл меварзиданд. Онҳо барои худ образҳои ҳаёли боғтаву ривохҳои гуногун эҷод мекарданд. Ин ривохҳо дар асоси боварҳои динии инсоният зуҳур кардаанд ва бештар ҷанбаи динӣ доранд. Илм исбот кардааст, ки ҷомеаи инсонӣ қаблан аз бисёрхудоӣ иборат буд ва одамон ба худҳои мухталиф бовар ва итоат мекарданд. Образии ин худҳо дар ривохҳои афсонаҳои эҷодкардаи онҳо низ тасвир шуда, садсолаҳо аз даҳон ба даҳон гузаш-

та, одамонро физои маънавий меодад.

Аз ҷумла, Мисри қадим ҷун гаҳвории тамаддунӣ умумибашарӣ эътироф ва шинохта шудааст. Аксар афсонаву ривохёт ба одамони ҳамон давр ва мавзев мутааллиқанд. Дар ин маскани нахустин нишонаҳои тамаддунӣ инсонӣ зуҳур ва инкишоф ёфтаанд. Одамон ба гуна-гуна худҳо эътиқод доштан ва дар бораи онҳо афсонаву ривохҳо низ боғтаанд. Ин афсонаву ривохҳо то замони мо омадаву кунун шукўҳи он замонаҳои пурталотумро бозгў мекунанд.

Дар риштаи суҳаншиниҳои донишгоҳӣ (ба забонҳои гуногун) ба донишҷӯён фанни адабиёти атика омўзонда мешавад, ғараз аз он шинос намулдани онҳо бо намунаи эҷодии инсонӣ давраи қадим мебошад. Асоси адабиёти атикаро афсонаву ривохҳо ташкил медеҳанд, ки аз боварҳои мардумӣ

об мекўранд ва ҷаҳонбинии динии онҳоро васеъ ифода мекунанд. Омўзиши ин давраи адабиёт ва тамаддунӣ башар ба донишомўзи сарех нишон медеҳад, ки ҷомеаи инсонӣ дар ҳар давру замони ба адабиёт ниёз доштааст ва халқ низ Ҷаргиз аз адабиёт ва эҷод дур назистааст. Омўзиши ин давраи адабиёт (адабиёти атика) аз устодони варзидаи донишгоҳу матонати хосе талаб мекунанд. Фикр мекунанд, танҳо бо маърузаҳои донаи назарии донишҷўро бақалб бурдан аз имкон берун аст. Устодони макотиби олиро меболяд, ки барои босамар гузаштани дарсҳои адабиёти атика аз усӯлҳои мухталиф кор гирад. Қаблан ба таври умумӣ зими хондани маърузаҳо ба донишҷў дар бораи асосҳои адабиёти атика ва намоёндагонӣ он, осори бозмонда аз он давраи ҳеле қадим маълумот дода мешуданд. Аз онҳо талаб

мешуд, ки китобҳои илмиву бадеии дастрасро, ки дар ин мавзўҳо ишро шудаанд, бихонанд ва дониши назарии худро ва севъ созанд. Аммо бо тараққӣ ёфтани замона ва ҷамъият усӯли дарк гузаштан ҳам навар шуда, ба як хисоб аз устодон маъсуляти баланде талаб месозад.

Ман чандин сол аст, ки усӯлҳои гаиринъанавии тадриси ба кор мебарам ва ҳеле шодам, ки донишҷўён манфиате мебинанд ва ба дониши назарӣ худ меафзонанд. Ба қариб дар курси якуми баҳши забони русии факултати забонҳои шарқӣ Донишгоҳи давлатии Тирмиз аз фанни адабиёти атика ҷорабинии хотирмоне доир шуд, ки маҳз усӯли гаиринъанавии дарс истифода гардид. Донишомўзон қаҳрамонҳои асотир ва ривохҳои Мисри Қадими рўйи саҳна гузоштан ва ҳарчи дар қараёни дарсҳо ба

таври назарӣ андўхта буданд, дар шакли макбуле ба намоиш гузоштан. Ин усӯли кор ба ҳама писанд афтод. Шогирдон дар нақшоҳои гуногун рўйи саҳна омаданд ва лаҳзае ба он замони дур гўтавар гашта, худро дар он муҳити мураккаб тасаввур сохтанд. Ҷунин намуни дарс бешак то дер дар хотири донишомўзон боқӣ хоҳад монд ва тасаввуроти онҳоро дар бораи он замони дур васеъ хоҳад сохт. Номии дарсро «Худоҳои Олимп» гузоштем ва ба шогирдон имкон додем, ки худро дар он муҳити аз зиддиятго ҳанӣ ва пур аз мубориҷаҳои мардуми Мисри Қадим дидаву рўйи саҳна мебаронанд.

Шахло ХўҶАКУЛОВА, устоди фанни забон ва адабиёти руси Донишгоҳи давлатии Тирмиз.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон
Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тоҷик тилида наshr этилади.

Сармуҳаррир

Шерпўлод ВАКИЛОВ

Рўзнома ҳафтае ду маротиба:
рўзҳои чоршанбе ва шанбе чоп
мешавад.

Рўзнома дар компютерхонаи идора
ҳарфиний ва саҳифабандӣ гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервали ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рўзнома 25 июни соли 2008 дар Оқоини матбуот ва ахбороти
Ўзбекистон тахти рақами 0003 ба рўйхат гирифта шудааст.

ISSN 2010-7757

Индекси нашр — 170 . Фармоиши 2 Г-428.

Адади нашр 3690. Ҳафта 2 ҷузъи чопӣ.

Усули нашр — оҳаст, андозаи А-2.

9 772010 775001

Мухаррири

навабтдор:

С. Бекназарова.

Саҳифабанд-дизайнер:

Т. Хўтаева.

Мувофиқи қадвал —

21.00

Ба чоп суғурда шуд —</